

**Libris**.RO

Respect pentru oameni și cărți

**STEFAN**  
**AHNHEM**

# X FELURI DE A MURI

Traducere din limba engleză și note  
DANA-LIGIA ILIN

**LITERA**

București  
2020

## 1

Încuietoarea ușii din blocul cu trei niveluri aflat vizavi de gara din Klippan părea să nu fi fost unsă de douăzeci de ani. Prin urmare, ușa nu se închisese cu totul și a fost deschisă ușor, fără cod, cheie sau violență.

Leo Hansi fusese pe cale să renunțe. Dar când s-a strecurat în hol fără să aprindă lumina, s-a simțit încrezător, pentru prima oară în câteva ore, că acea noapte, absolut ultima înainte să se apuce, în sfârșit, cu seriozitate de schimbarea vieții sale, ar putea, la urma urmei, să iasă bine. Nici nu-și mai amintea când avusese o noapte bună, iar această noapte de iunie care se îndrepta cu iuțeală spre zori, fusese până în acel moment una dintre cele mai rele.

Până în acel moment, fusese pe teren, muncind din greu timp de șase ore încheiate. Verificase una după alta casele de pe Bjersgårdsvägen, Fredsgatan și Vallgatan și nu reușise să pună mâna decât pe un cărucior de copil destul de nou și o bicicletă roz pentru copii, ceea ce spunea destul despre cât de jos ajunsese. Să fure de la copii și de la părinți de bebeluși. Ce putea să fie mai jalnic?

Laolaltă, puteau să-i aducă cel mult cinci sute de kronor, adică mai puțin de o sută pe oră. Dacă puneai

la socoteală benzina, o pauză de cafea și absența plății pentru orele suplimentare, lucra în pierdere, și dintr-odată revenirea la facultate, un împrumut acordat studenților și obținerea unei diplome de licență păreau singura perspectivă rezonabilă.

Grătarul Weber a fost cel care l-a convins, după toți acești ani, că gata, nu mai merge așa. Că trebuia să facă ceva cu propria viață, ceva adevărat, care să conteze și nu se reduce la furișarea prin grădini din cartierele mărginașe, spargerea de ferestre și furtul unor mașini mediocre.

Grătarul era de dimensiunile unei bucătărioare în aer liber și alimentat cu gaz, desigur, ceea ce, din punctul de vedere al mediului era, indiscutabil, cea mai proastă variantă. Însă, judecând după Jeepul 4x4 de pe alee, criza climatică gata să se abată asupra planetei nu era ceva de care să se sinchisească proprietarii. N-ar fi fost surprins dacă ei n-ar fi pus pe grătar nimic altceva decât carne roșie. Friptane zdravene, cu o amprentă de carbon enormă, pentru digerarea cărora stomacul lor avea să aibă nevoie, probabil, de săptămâni întregi. Ticăloșii ăștia probabil că erau și dintre cei care merg oriunde cu avionul.

Date fiind toate astea, n-a simțit nici o umbră de vinovăție când i-au căzut ochii pe grătarul strălucitor care stătea neancorat pe terasa de lemn din grădină. Nou, ar fi costat cel puțin treizeci de mii, așa că ar fi trebuit să poată căpăta pe el câteva mii, poate cinci.

Problemele au început când a pus piciorul pe terasă, sub forma a două spoturi puternice. Brusc, a fost ca și cum ar fi fost interogat la Guantánamo. Însă asta n-a fost partea cea mai rea. Adevărata pacoste a fost afurisitul de câine care s-a trezit și a început să latre

ca turbat, trezindu-și în cele din urmă stăpânii, care, firește, i-au dat drumul afară potăii.

Singurul lucru mai rău decât cei care poluează mediul erau câinii. Nu numai că se răhăteau peste tot, puteau ca niște pubele îmblănite și, de cum îl vedeau, țineau morțiș să latre de parcă de asta atârna viața lor. N-avea importanță cât de mici erau, sau dacă era în miezul zilei, sau dacă erau legați pe partea cealaltă a străzii. De cum dădeau ochii cu el, își ieșeau din minți.

Cel puțin ajunsese înapoi la dubiță și o porhise de la a doua încercare, lucru care de obicei nu se întâmpla.

Era uimit că reușise s-o țină așa atâția ani. În special dacă ne gândim la evoluția cartierelor mărginașe. Nu erau decât câțiva ani de când nu era nevoie decât să izbești cu o piatră o fereastră, și intrai. În ziua de azi, în toate blestematele de case era câte o alarmă care îți făcea urechile să țiuie, sau un câine îmbăloșat.

De asemenea, mai mulți oameni aveau seifuri, în care păstrau tot ceea ce înainte fusese ușor de furat. Nici televizoarele nu mai meritau să fie luate. În ziua de azi dura așa de mult până să le dai jos de pe perete, încât până să ajungă în dubiță erau deja depășite.

Totuși, apartamentele erau altă mâncare de pește. Oamenii care trăiau în apartamente continuau, cine știe de ce, să se simtă în siguranță și nu credeau că au nevoie de alarme. Unii erau chiar destul de naivi ca să-și lase ușa de la intrare descuiată. Cu un dram de noroc, puteai să-ți vâri brațul și să scotocești în voie prin buzunarele jachetelor și paltoanelor, căutând chei și portofele.

Cu toate acestea, nu puteai să contezi pe mai mult de o ușă descuiată din câteva sute și, după cum era de așteptat, toate cele trei uși de la etajele unu și doi erau încuiate. Șperaclul său simplu n-avea nici o șansă în

fața noilor încuietori solide pe care și le instalaseră toți. La ultimul etaj nu erau decât două apartamente, ceea ce-i scădea și mai mult șansele.

Prima ușă era încuiată, desigur. S-a dus la cealaltă și s-a uitat la ea.

Asta era ultima noapte pe care avea s-o petreacă umilindu-se în acest fel. Se hotărâse. Fie ce-o fi, asta-i ultima clădire și ultima ușă, și-a zis pe când punea mâna pe clanța ușii lui Evert Jonsson, și n-a trebuit decât să împingă un pic ca să se deschidă.

După ce și-a revenit din surprinderea de a da cu adevărat peste o ușă descuiată, a pășit în întuneric și a stat câteva secunde înainte să închidă ușurel ușa în spatele lui și să asculte dacă e vreun zgomot făcut de Evert Jonsson sau, și mai rău, de un câine. Dar era liniște deplină. Ca și cum aerul stătuse nemișcat săptămâni în șir și ajunsese atât de dens, încât i se lipia de față. Mai avea și un miros dulceag, ca de mucegai.

A aprins lanterna și a îndreptat lumina spre cuier, unde două jachete și un blazer erau puse frumos pe umerase. Dar în afară de un pachet nedesfăcut de Fisherman's Friend<sup>1</sup>, un nasture de cămașă rătăcit pe acolo și un pumn de bonuri vechi de la supermarket, n-a găsit nimic interesant în nici un buzunar. Dulăpiorul pentru chei de pe perete era la fel de neinteresant. Nu se vedea nici o cheie de mașină sau vreun seif.

A mers mai departe pe coridor și a încercat să scape de nervozitatea care era din ce în ce mai puternică. Dar, la fel ca aerul, era lipită de el. Ceva nu era în ordine. Ceva care l-a făcut să se gândească dacă n-ar

<sup>1</sup> Marcă de pastile mentolate produsă de compania Lofthouse din Marea Britanie

trebui să facă stânga-împrejur și să meargă acasă ca să-și înceapă chiar atunci noua viață. Dar n-avea de gând să se dea bătut așa de ușor. Un apartament descuiat. Ce plească!

Prima ușă din stânga era închisă și așa avea să rămână deocamdată, deoarece probabil era a dormitorului. Nu voia să riște să-l trezească pe individ. Așa că a intrat pe ușa din dreapta, care era întredeschisă și dădea în bucătărie.

Nici acolo nu mirosea prea frumos. Dar cel puțin era un miros pe care l-a recunoscut. Mâncare veche, gunoi și canalizare. Soba era aprinsă și, fără să se gândească, s-a dus și a stins-o. Nu putea suporta să vadă electricitate prețioasă irosită.

Pe măsura rotundă din spatele lui erau o farfurie goală, un cuțit, o furculiță și un pahar la fel de gol. De asemenea, o sticlă de ketchup pe jumătate goală, un borcan cu amestec de condimente marca Piffi și o cutie cu lapte.

Laptele expirase pe 27 mai, cu aproape o lună înainte. Asta explica multe. Evert Jonsson era mort și probabil se afla încă în apartament. Văzuse cândva un mort, dar numai pentru o clipă, pe când trecea pe lângă un accident de circulație, în urmă cu zece ani. Oricât de rapid a fost, încă mai avea uneori coșmaruri cu multele amănunte întipărite în minte.

Spera ca acest gen de scenă să nu se repete aici, probabil că bătrânul avusese un atac cerebral sau ceva de soiul ăsta. Pe de altă parte, habar n-avea cum arată un cadavru după o lună întregă în această zăpușeală.

S-a întors în hol, s-a dus la ușa închisă și și-a adunat tot curajul înainte s-o deschidă. Așa cum se aștepta, încăperea era întunecată. Storurile erau trase, dar nu complet, îngăduind primei luciuri a zorilor să se

strecoare înăuntru și să se aștearnă ca o pătură vărgată peste o noptieră vârfuită cu cărți și un birou pe care era un computer.

Și pe pat.

Patul gol.

Leo Hansi nu pricepea. Să mai fi fost un dormitor? Ori Evert Jonsson izbutise să sune la salvare și acum era la spital? Asta se întâmplase? Pur și simplu, nu putuse să încuie ușa la plecare?

Computerul de pe birou era un Dell, nimic special. Dar părea destul de nou și, în funcție de RAM și de procesor, ar fi putut să ia pe el câteva mii.

Când a dat deoparte mouse-ul ca să deconecteze tastatura, ecranul s-a însuflețit, arătând o imagine plină de fișiere și documente. Prin urmare, nu era parolat, ceea ce este aproximativ echivalentul pe computer al unui apartament neîncuiat. S-a așezat pe scaunul de birou și a cercetat fișierele, toate cu nume alcătuite doar din combinații indescifrabile de litere.

În afară de unul. *Bitcoin core*.

Auzise de bitcoin, care era un soi de monedă virtuală inventată de un oarecare japonez și care la fiecare tranzacție consuma o cantitate uriașă de energie. Se părea că rețeaua bitcoin folosea la fel de multă electricitate ca Elveția. Dar cum funcționa moneda și cum se folosea, asta nu știa.

A deschis programul și a rătăcit prin el până ce a dat de ceva care părea o fereastră principală cu două coloane separate. Pe una scria *Portofel*, pe cealaltă *Tranzacții recente* și, din cât și-a dat seama, în ultima jumătate de an Evert Jonsson acumulase 2 400 de bitcoins.

Asta nu-i spunea mare lucru. Putea însemna două sute sau două mii. Dar poate că până la urmă ar putea

fi recompensat pentru munca grea făcută în această noapte.

A găsit browserul, a intrat pe internet și a scris în fereastra de căutare „cursul bitcoin”. Pagina care a apărut era încețoșată de cifre care se schimbau rapid în diferite coloane. Părea un zid impenetrabil de matematică. Însă când pulsul i-a luat-o brusc la galop, a știut că inima sa își dăduse seama de ceva pe care creierul său avea să-l vadă abia peste câteva secunde.

Un bitcoin valora șapte dolari. Șapte dolari, și-a repetat, în vreme ce calcula rapid că bitcoinii bătrânului valorau peste o sută cincizeci de mii de *kronor* suedeze. Asta era o avere și putea să intre direct în buzunarul său. Fără intermediari și, lucru și mai important, fără vinovăția de a fura de la părinți de bebeluși și de la vreo fetiță care tocmai învățase să meargă pe bicicletă.

A deconectat monitorul, l-a dus în hol și se pregătea să se întoarcă după restul, când i-a dat prin cap că nu aruncase nici o privire în living, care ar fi trebuit să fie în fundul coridorului, în spatele ușii cu sticlă.

Ceea ce voia să facă era să ia computerul și să plece, dar acolo ar fi putut să fie vreo vază antică sau, la norocul pe care îl avea, o operă de artă.

Însă în clipa în care a deschis ușa nu s-a mai gândit la obiecte de valoare, ci la mirosul dulceag-înțepător pe care izbutise până atunci să-l ignore, dar care l-a făcut să-și tragă cămașa în sus, peste față.

Doi pași în încăpere, atât i-a trebuit ca să știe exact de unde vine mirosul. Dar era mai puțin clar ce e chestia aia. S-a apropiat și a îndreptat lanterna spre drăcia cilindrică din mijlocul podelei. Avea lățimea de vreo șaizeci de centimetri și lungimea cam de un metru optzeci, era de un cafeniu-verzui întunecat și făcută dintr-un soi de plastic bine întins. Ca un cort. Sau ca

Respect pentru oameni și cărți

o seră. Din cele pe care oamenii le-ar putea folosi când pământul nu ar mai fi locuibil și ar fi vremea să colonizăm planeta Marte.

A îndreptat lanterna spre capătul apropiat al cilindrului. Privind mai bine, plasticul arăta ca fundul unui sac de gunoi transparent, și când a atins ușor marginea rotunjită, și-a dat seama că acel cadru de dedesubt este de fapt o roată de bicicletă, probabil că era o roată și la celălalt capăt, iar sacii de plastic erau uniți la mijloc prin câteva straturi de bandă adezivă groasă.

Chestia era, clar, înjghebată manual. Dar în ce scop?

S-a aplecat mai mult spre cortul cilindric din plastic și i-a luminat cu lanterna interiorul, dar n-a văzut decât diferite nuanțe de verde închis și cafeniu. De parcă ar fi fost plin de alge sau așa ceva, care creșteau înăuntru.

Dar lucrul care era ascuns sub stratul exterior, în spatele chestiei ăleia verzi, a fost ceea ce i-a atras atenția, și doar în acel moment și-a dat seama că se mișcă.

2

*Tot ce știi e greșit...*

Un zid de netrecut alcătuit din picioare bloca vederea în toate direcțiile. Vreo douăzeci de oameni de diferite vârste, cu cărucioare de cumpărături, toți uitându-se la el. S-a ridicat în capul oaselor pe podeaua de piatră șlefuită și s-a răsucit spre vocea de fetiță care venea din spate. Era Matilda, fiica sa. Ședea cu picioarele încrucișate, uitându-se la el cu acea privire nouă cu care el n-avea să se obișnuiască niciodată. Cea care nu era a ei și dovedea atât de clar că nu mai era ea însăși.

- Ce ai spus? a întrebat el.

*Tot ce știi e greșit...*

Vocea fragilă venea de la ea. Îi vedea buzele mișcându-se pe măsură ce erau rostite vorbele. Dar nu era vocea Matildei, cel puțin nu a Matildei sale.

- Fabian, mă auzi?

Fabian a ridicat privirea și a văzut-o pe Sonja aplecată spre el.

- Ai leșinat.

- Nu, Sonja. A scuturat din cap. N-am leșinat.

Ea a încuviințat din cap cu hotărâre și a zâmbit.

- Haide, te ajut să te ridici. A reușit să-l pună pe picioare și s-a întors cu fața spre oamenii care se holbau